

Nkom
firmapost@nkom.no

Deres ref.: Saksnummer 2109795
Vår ref.: Håkon Solvik

Dato: 02.10.2023

Innspill fra Svorka til Nkoms markedsanalyse

Svorka AS vil med dette gi sitt innspill til Nkoms høring vedr. analyse av grossistmarkedet for tilgang til faste aksessnett.

Nkoms inndeling av markedet

Nkom har gjennomført en analyse av konkurransesituasjonen i landets 356 kommuner, og delt inn landet i 22 geografiske markeder. Her har Nkom funnet at 9 forskjellige tilbydere har sterk markedsstilling i 12 av de 22 geografiske markedene, og at det ikke er grunnlag for å utpeke tilbydere med sterk markedsstilling i de øvrige 10 markedene.

Vi er av den oppfatning at en slik inndeling av markedet gir en veldig skjevfordeling i rammebetingelsene for landets bredbåndstilbydere. Aggregeringen av kommuner som er definert av NKOM gir regioner som er for store, og gir ikke et reelt bilde av aktører med sterk markedsposisjon regionalt og lokalt. For å sikre likebehandling av alle aktører og konkurranse på *nasjonalt* nivå mener vi at man derfor må regulere og åpne nett ned på *lokalt* nivå. I praksis mener vi dette bør skje gjennom at alle bredbåndstilbydere må åpne sine nett.

Når det gjelder Nkoms vurdering av det som er hovedandelen av Svorkas markedsområde; «Sørlige del av Trøndelag», ønsker vi å være litt spesifikke. Her sier Nkom bl.a. at «...*det er utfordrende å sette klare og stabile grenser mellom kommunene innenfor området.*» Vi kjenner oss ikke igjen i denne vurderingen, i praksis har bredbåndstilbyderne i dette området sterk markedsposisjon i sine markedsområder, men ikke når området aggregeres sammen til ett marked.

Når vårt svar velger å påpeke dette, skulle det være et godt bevis på vår motivasjon for *likebehandling* av alle aktører. Vi kunne valgt å si at Nkoms vurdering er riktig for å unngå en regulering og åpning av våre nett og den omfattende endringen det vil være for oss i forhold til dagens rammevilkår.

Ut fra markedsanalysen ser det ut til at lignende vurderinger er gjort i mange andre områder, noe vi altså mener ikke gir et riktig bilde av markedssituasjonen, reelt har de aller fleste bredbåndstilbydere sterk markedsstilling hvis områdene gjøres mindre og mer hensiktsmessige.

Bransjeinitiativ for en felles plattform for åpne nett

Svorka har selv deltatt i et initiativ for en felles plattform for åpne nett. Vi har forstått Nkom dithen at man ønsker at «markedet», altså tilbyderne selv, skal ta ansvar og at hvis dette ikke fungerer godt nok, så må Nkom på banen for å regulere mer.

Vår kommentar til dette er at vi mener Nkom bør være en medvirkende aktør til en slik felles plattform dag fra én, da vi har liten tro på at bransjen selv vil klare å enes om en felles plattform, og derfor bør være med som en aktiv tilrettelegger og koordinator for å finne en felles bransjeløsning som er god for alle bredbåndstilbydere. Uten Nkoms aktive deltagelse, er vi av den oppfatning at det vil bli utviklet flere forskjellige plattformer av de største aktørene, og at flere aktører vil ha et ønske om å trenere og motarbeide en felles plattform. Kvaliteten, uavhengigheten og utformingen på en felles plattform vil også sikres med Nkoms medvirkning.

I denne sammenheng vil vi også påpeke at bransjen allerede har en forpliktelse om åpen tilgang til utbyggingsprosjekter realisert med offentlige tilskudd. Det ser ut til å være en generell oppfatning at det er få tilbydere som egentlig oppfyller dette kravet om åpen tilgang til sine tilskuddsprosjekter. De som mener de oppfyller kravet om åpen tilgang gjør det gjennom prosedyrer som i praksis er for tungvinte å levere og konkurrere på for andre tilbydere. Her er det også verdt å nevne at leveranse på Telenors allerede regulerte og «åpne» VULA-nett er en veldig tungvint prosedyre, og i praksis gir liten mulighet for andre tilbydere til å levere på deres nett. Alt dette gir et veldig godt bilde på noe som kunne vært løst godt med en felles «hub» for bransjen, med fast definerte grensesnitt og API-er, á la NRDB og Elhub på henholdsvis mobil- og strømmarkedet.

Alle aktører har naturligvis sin agenda oppi dette, men som indikert tidligere, vi mener vår agenda er veldig ærlig og offensiv. Vi tror regulering og åpning av nett kommer uansett, og ønsker at alle tilbydere sikres lik behandling helt fra starten. I vårt bransjeinitiativ for en felles plattform ønsker vi å få med oss alle små og store selskaper for å konkurrere på mest mulig like vilkår.

Åpning av alle nett gir ønsket konkurranse på tjenestesiden

Vi tror også åpne nett for alle, en balansert regulering og en slik felles plattform vil bidra til å sikre de formidable investeringene som er gjort av tilbyderne så langt, og ikke minst; sikre videre konkurranse på *tjenestesiden* i alle markedsområder gjennom at de mindre regionale og lokale infrastrukturselskapene gis samme rammevilkår som de nasjonale og større regionale selskapene som nå reguleres.

Bredbåndsbransjen har i dag en altfor lav kundetilfredshet. Kundenes frihet til å velge tjeneste- og serviceleverandør på en åpen og regulert infrastruktur vil gi akkurat den konkurransen som etterspørres på *tjenestesiden*, og at *riktig*, ikke nødvendigvis lavere, prisnivå vil tvinge seg frem nettopp gjennom en regulering og åpning av *infrastruktursiden*.

Nkom går ikke inn på hvordan pris på tilgang til infrastruktur skal reguleres ved åpning av nett, og dette problematiseres naturlig nok av alle som vil trenere en regulering og en felles plattform. Svorka velger uansett å tro på en åpning av alle fibernett og at Nkom vil sørge for en balansert og forsvarlig regulering som gir avkastning på de enorme

infrastrukturinvesteringene som er gjort av lokale, regionale og nasjonale infrastruktureiere/-utbyggere gjennom to tiår.

Vi tør også påstå at prisnivået i dag er lavest hos lokale tilbydere med små og effektive driftsorganisasjoner, og at disse tilbyderne ofte også er de mest lønnsomme, selv om man i regelen finner de høyeste veiledende prisene hos de største tilbyderne. Offisielle KTI-målinger har en tendens til å hensynta bare de største tilbyderne, men vi mener all historikk tilsier at det er lokale tilbydere som har størst kundetilfredshet, gjennom lavere priser og lokal effektiv service og beredskap med responstider iht. kundenes forventninger. Det er derfor grunn til å advare om at forslaget til regulering slik det foreligger fra Nkoms side gjennom markedsanalysen kan gi en utilsiktet effekt; med ulike rammevilkår kan de største tilbyderne på sikt bli enda større, og at prisnivået med det vil gå opp og kundetilfredsheten gå ned.

Svorka mener også at utbredelsen av FTB og Coax-nett er gitt for stor betydning i vurderingen av tilbydere med sterk markedsposisjon. Dersom dette skulle opprettholdes tar vi det for gitt at reguleringen og åpningen av fast aksessnett også vil gjelde FTB, slik at alle tilbydere kan levere tjenester på FTB-nett.

Parallell utbygging av aksessfiber

En regulering bør gi rammevilkår som forhindrer overbygging av eksisterende aksessfiber. Vi sier naturligvis ja til mest mulig stamfiber og transmisjonsnett for å ivareta sikkerhet, redundans og samfunnsberedskap. Dobbel og i enkelte tilfeller trippel aksessfiber der operatørene, som oftest også offentlig eid, bruker milliarder på å overbygge hverandre er dog en samfunnsøkonomisk tragedie og ikke bærekraftig. Offentlige midler og tilskuddsmidler bør benyttes på å bygge infrastruktur til de gjenstående husstandene uten fiber.

Kort oppsummering

- Vi mener de definerte markedsområdene er for store og at regulering bare av et fåtall tilbydere gir ulike rammevilkår
- Åpne nett må gi likebehandling av alle operatører gjennom åpning av alle nett
- Likebehandling må sikres gjennom en felles åpen plattform, og Nkom bør være en koordinerende part for å sikre dette
- Åpning av alle nett gir konkurranse og valgfrihet for kundene på tjenestesiden
- Parallell aksessfibernet er ikke bærekraftig

Med vennlig hilsen

Svorka AS

Håkon Solvik
Konsernleder Teknologi